

Svizove e-novice so pri vas vsak mesec med šolskim letom. Vse do zdaj izdane številke (od junija 2011) so dostopne [tukaj](#).

Vaše prispevke, predloge in mnenja pričakujemo po e-pošti: info@sviz.si.

Novice ureja: Tanja Modrijan.

Iz vsebine

- 02 Problematika povračila potnih stroškov
- 03 Revščina vse večja in globlja
- 04 Evropski semester v izobraževanju

31. januar 2017
leto 7, številka 57

V organizaciji SVIZ bo tudi letošnje pomlad izpeljan niz izobraževalnih seminarjev – tokrat dvodnevni – za sindikalne zaupnice in zaupnike. Kot prvega smo 23. in 24. 1. 2017 pripravili izobraževalni seminar za zaupnice in zaupnike SVIZ v predšolski vzgoji, 6. in 7. 2. sledi izobraževanje za zaupnice in zaupnike v osnovnih šolah, glasbenih šolah ter v zavodih za izobraževanje odraslih.

Izobraževanje za sindikalne zaupnice in zaupnike

V organizaciji SVIZ bo tudi letošnje pomlad izpeljan niz izobraževalnih seminarjev – tokrat dvodnevni – za sindikalne zaupnice in zaupnike. Kot prvega smo 23. in 24. 1. 2017 v Portorožu pripravili izobraževalni seminar za zaupnice in zaupnike SVIZ v predšolski vzgoji, na katerem je strokovnim vsebinam, povezanim z delom zaposlenih v slovenskih vrtcih, prisluhnilo skoraj 90 predstavnic in predstavnikov sindikata v zavodih, v katerih je na predšolski ravni organiziran SVIZ. Navzoče je z najpomembnejšim dogajanjem v predšolski vzgoji seznanila predsednica Sindikalne konference predšolske vzgoje SVIZ Marjana Kolar, glavni tajnik sindikata Branimir Štrukelj pa je spregovoril o aktualnih družbenih razmerah ter položaju vzgoje in izobraževanja v Sloveniji in širše. Njegov prikaz pogajanj, ki so jih reprezentativni sindikati javnega sektorja in Vlada RS sklenili konec decembra lani, je s predstavitvijo posameznih ukrepov na področju stroškov dela in drugih ukrepov v javnem sektorju za leto 2017 dopolnila strokovna sodelavka SVIZ za pravne zadeve Nadja Götz. Prvi dan seminarja so sindikalni zaupnice in zaupniki z Dorotejo Lešnik Maignioni, ki se že več kot 15 let ukvarja s problematiko nasilja v delovnih procesih, razpravljali še o sistematičnem, dolgotrajnem, namernem povzročanju psihičnega, besednega, spolnega, socialnega ipd. nasilja oziroma o nadlegovanju in trpinčenju (mobingu). V sklepnem delu prvega dneva so se navzočim pridružili predstavniki MIZŠ. Državna sekretarka Andreja Barle Lakota je povedala, da so na MIZŠ za sprejem na vladi pripravili spremembe Zakona o vrtcih ter Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja, in sicer ob upoštevanju, da so pomočnice in pomočniki vzgojiteljic neustrezno uvrščeni v plačnem sistemu ter da je kompleksnost dela, ki ga opravljajo,

precej večja, kot je to zapisano v dozdajšnjih zakonih. Sindikalni zaupnice in zaupniki so v vprašanih izpostavili protokol o načinih nadomeščanja odsotnih zaposlenih, problematiko prostorskih normativov v vrtcih, spornost prekvalifikacije učiteljev za delo na mestu vzgojiteljice v vrtcu, možnost znižanja normativov ob vključenosti romskih otrok in otrok priseljencev v oddelke, zamude pri obravnavi vlog za napredovanje v nazive, nepoenoteno obvezno prisotnost v oddelkih po posameznih slovenskih vrtcih, plačilo dela sindikalnih zaupnic in zaupnikov. Maja Prebil iz Odvetniške družbe Potočnik in Prebil je v uvodu v drugi dan izobraževanja predstavila vrste pravne odgovornosti strokovnih delavk in delavcev v vzgojno-izobraževalnih ustanovah, strokovni sodelavec GO SVIZ za pravne zadeve Jernej Zupančič pa je zatem izhajajoč iz najpogostejših vprašanj članstva v predšolski vzgoji, govoril o nadomeščanju strokovnih delavk in delavcev, odmoru med delovnim časom in namenom le-tega. SK predšolske vzgoje SVIZ je sprejela sklepe o prostorskih normativih v vrtcih, o zagotovitvi MIZŠ glede izpeljave potrebnih zakonskih sprememb na področju predšolske vzgoje, o pravici do odmora med delom in izhodom v tem času, seznanila pa se je tudi z možnostjo uvedbe četrtega naziva za vzgojo in izobraževanje in vpeljavo le-tega podprla. Udeleženke in udeleženci izobraževalnega seminarja so zelo dobro sprejeli tudi finsko kolegico Kirsi Sutton, ki je predstavila nekaj okvirnih podatkov o njihovem sistemu predšolskega izobraževanja. Podrobnejši poročili z izobraževalnega seminarja s fotogalerijo in drugo gradivo so dostopni [na tej povezavi](#).

SVIZ pričakuje, da bomo socialni partnerji na zelenem čimprejšnjem sestanku s predstavniki MIZŠ in MJU skupaj oblikovali ustrezna navodila o povračilu stroškov prevoza na delo in z dela.

Sindikat je ob dogajanju v Mariboru pozval tudi predsednika države Boruta Pahorja, naj odločno obsodi dejanja nasilja in sovražni govor zoper ravnatelja, se mu postavi v bran ter podpre tudi druge zaposlene v vrtcih in šolah, ki so izpostavljeni podobnim izzivom in pritiskom.

Povezava med slabim delom nekompetentnega direktorja in ogroženim socialnim položajem članov orkestra je po mnenju pooblaščenega odvetnika Stavkovnega odbora orkestra SF zadosti konkretna in konkretizirana, da brez kakršnegakoli dvoma uvršča zahtevo članov orkestra po direktorjevem odstopu oziroma razrešitvi v krog ekonomskih in socialnih pravic in interesov iz dela, za uresničevanje katerih Zakon o stavki določa stavko kot legitimno sredstvo.

Problematika povračila potnih stroškov

Iz SVIZ smo na ministrico za izobraževanje, znanost in šport dr. Makovec Brenčič 20. 1. 2017 naslovili zahtevo za sestanek sprično neodzivnosti pri reševanju našega poziva k umiku navodil o povračilu stroškov prevoza na delo in z dela, ki jih je ministrstvo objavilo v okrožnici 6030-2/201671 avgusta lani. Umik teh navodil smo sicer zahtevali že oktobra, ko smo MIZŠ opozorili, da z njimi presega svoje pristojnosti in neposredno posega v veljavni predpis (Aneks h KPVIZ iz leta 2012) ter tako krši veljavni dogovor med socialnimi partnerji. Z ministrstva za izobraževanje so nam novembra odgovorili, da so – čeprav gre za okrožnico MIZŠ – za dodatno preučitev našega poziva zaprosili Ministrstvo za javno upravo (MJU) in da bosta obe ministrstvi naš dopis preučili v najkrajšem možnem času. Od našega poziva so minili trije meseci, zato smo ministrici sporočili, da je po mnenju SVIZ »najkrajši možni čas« za preučitev naše zahteve že zdavnaj pretekel. Prepričani smo, da se tako na MIZŠ kot predstavniki MJU poskušajo izogniti soočenju z nezakonitimi poja-

snili glede pravice zaposlenih do povračila stroškov za prevoz na delo in z dela, ki so zapisana v omenjeni okrožnici. Ob tem sindikat ugotavlja, da v vmesnem času ob čakanju na odziv ministrstva, zavodi, ki sledijo okrožnici o povračilu stroškov, nenehno kršijo pravico zaposlenih do povračila stroškov za prevoz na delo in z dela, kot bi jim pripadala v skladu z veljavnimi predpisi. Ob vsem navedenem smo ministrico za izobraževanje (vnovič) pozvali, naj skliče sestanek, na katerem bomo od pristojnih dobili ustrezna pojasnila in bo omogočil, da bomo kot socialni partnerji skupaj pristopili k oblikovanju ustrežnejših navodil, ki bodo jasno izražala nedvoumno vsebino veljavnega aneksa h KPVIZ ter voljo socialnih partnerjev ob sklenitvi le-tega. V izogib nadaljnjim nesoglasjem glede vsebinske razlage veljavnega aneksa h KPVIZ, ki se veže na pravico delavcev do povračila stroškov za prevoz na delo in z dela, smo v SVIZ izrazili pričakovanje, da se bodo sestanka udeležili tudi predstavniki MJU. Več na www.sviz.si.

Obsodili nasilje do ravnatelja

S sporočilom za medije smo v SVIZ 18. 1. 2017 izrazili ogorčenje nad dejanji nasilja, ki jih je bil deležen ravnatelj ene od mariborskih osnovnih šol in naj bi bila povezana z vpisom štirih begunskih otrok na šolo. V sindikatu, ki je na svojem kongresu leta 1998 za temelj celotnega svojega delovanja postavil načelo medčloveške solidarnosti, najostreje obsojamo nestrpnost in sovražnost do omenjenih otrok in njihovih družin, ki imajo v Sloveniji priznano mednarodno

zaščito in iz te izhajajoče temeljne človekove in ustavne pravice – tudi pravico do izobraževanja v šolskem okolju prebivališča. Ob dogajanju v Mariboru smo v skladu z zapisanim znova pozvali k strpnosti ter opozorili na popolno nesprijemljivost izkoriščanja nesrečnih usod posameznikov za netenje predsodkov, spodbujanje občutkov ogroženosti in apriornega odklanjanja begunskih učenk in učencev ter njihovih družin. Več na www.sviz.si.

Stališče do legitimnosti stavke v SF

Sredi januarja, 17. 1. 2017, smo iz SVIZ medijem posredovali stališče pooblaščenega odvetnika Stavkovnega odbora orkestra Slovenske filharmonije Dina Bauka kot odziv na izjavo za medije Sveta Slovenske filharmonije do legitimnosti stavke orkestra. Predstavniki Stavkovnega odbora orkestra SF je ob tem zapisal, da je vprašanje legitimnosti stavkovne zahteve po odstopu direktorja Slovenske filharmonije po njegovem prepričanju, po prepričanju stavkovnega odbora in prepričanju vseh stavkajočih članov orkestra v neposredni odvisnosti od vprašanja, ali mesto direktorja Slovenske

filharmonije zaseda kompetentna oseba, in od vprašanja, ali to svojo funkcijo izvršuje dobro ali slabo. Pooblaščen odvetnik se je ob tem vprašal, kdo, če ne 100-članski orkester vrhunskih glasbenikov, ki so do svojih pozicij prišli izključno po sistemu zaslug za dolgoletno uspešno in trdo umetniško ustvarjanje, je bolj legitimiran, da zahteva odstop oziroma razrešitev nekompetentnega direktorja, ki svoje delo opravlja v škodo Slovenske filharmonije in s tem na dolgi rok ogroža njen obstoj ter tako tudi zaposlitev vseh stavkajočih. Več na www.sviz.si.

Odbor za enakost SVIZ bo tudi v letu 2017 pripravljaj dogodke, s katerimi želi sindikat spodbujati zavedanje o pomenu odpravljanja vseh vrst na spolu temelječih stereotipov in o pomenu uveljavljanja enakovredne zastopanosti obeh spolov na vseh ravneh družbe.

Revščina vse večja in globlja

Na sedežu SVIZ je bilo 10. 1. 2017 v organizaciji Odbora za enakost SVIZ izpeljano omizje »Revščina zaposlenih ter tveganje revščine in socialne izključenosti po upokojitvi«. Članice in člani sindikata ter drugi zainteresirani so imeli priložnost s pomočjo dr. Vesne Leskošek, izredne profesorice na Fakulteti za socialno delo Univerze v Ljubljani, ki se raziskovalno ukvarja s spolom, socialno državo, družbenimi neenakostmi, revščino in mladino, ter dr. Majde Hrzenjak, višje znanstvene sodelavke in raziskovalke na Mirovnem inštitutu v Ljubljani, katere raziskovalno področje so socialne politike, študije spolov in kulturne študije, poglobljeno spoznati nadvse perečo problematiko revščine ter tveganje revščine in socialne izključenosti po upokojitvi, in sicer predvsem med ženskami. Dr. Vesna Leskošek je v svoji predstavitvi različnih vidikov revščine med drugim izpostavila, da nizi podatkov skozi

leta kažejo, da se revščina v Sloveniji zlogoma povečuje in obenem pogloblja, poudarila pa je še, da ženske z ekonomskega vidika živijo veliko slabše kot moški in da se prave neenakosti pokažejo, ko se ženske upokojijo. Dr. Majda Hrzenjak je s podatki podkrepila dejstvo, da je v Sloveniji delež žensk, ki živijo pod pragom revščine, med najvišjimi v Evropski uniji, tudi sicer pa ženske v vseh državah EU prejemajo nižje pokojnine kot moški. Pokojninski razkorak med ženskami in moškimi je pri tem tudi višji kot plačna vrzel med obema spoloma. V razpravi so navzoči s strokovnjakinjama med drugim spregovorili še o konceptu univerzalnega temeljnega dohodka, o invalidskem upokojevanju in razmišljali o možnih pozitivnih ukrepih za ženske na trgu dela. Več na www.sviz.si.

Članice in člani med veleslalomskimi vratci

Zadnje letošnje januarso soboto, 28. 1. 2017, je v organizaciji Območnega odbora SVIZ Velenje, ki ga vodi Jelka Velički, potekalo 3. prvenstvo SVIZ-a v veleslalomu. V idiličnih zimskih razmerah se je 116 članice in 84 članov s 15 območnih odborov sindikata – OO Lenart, OO Pomurja, OO Podravje, OO Ptuj, OO Slovenske Konjice, OO Celje, OO Ljubljane z okolico, OO Kranj, OO Obala, OO Jesenice, OO Zasavje, OO Posavja, OO Koroška, OO Novo mesto, OO Velenje – pomerilo na smučarski progi Blatnik na smučišču Golte nad Mozirjem, od koder je lep razgled na Savinjsko dolino, Savinjske Alpe in vzhodne Karavanke. Tekmovalke in tekmovalci ter njihovi navijači so se navsezgodaj zbrali ob spodnji postaji nihalke Žekovec, po zajtrku in razdelitvi štartnih števil pa so se podali na ogled proge pred tekmovalno vožnjo.

Tekmovanje je potekalo v štirih starostnih kategorijah, ločeno po spolu, in ekipno po območjih. Prvi trije tekmovalci v vsaki kategoriji so prejeli medalje, zmagovalna ekipa pa prehodni pokal, ki ga bo imela v lasti do prihodnjega 4. prvenstva SVIZ-a v veleslalomu. Prehodni pokal za najboljšo ekipo je ostal na območnem odboru Velenje, drugi so bili članice in člani z OO SVIZ Koroška, na tretjem mestu pa OO SVIZ Ljubljane in okolice. Več o 3. prvenstvu SVIZ-a v veleslalomu - rezultati in fotogalerija - je dostopno na www.sviz.si.

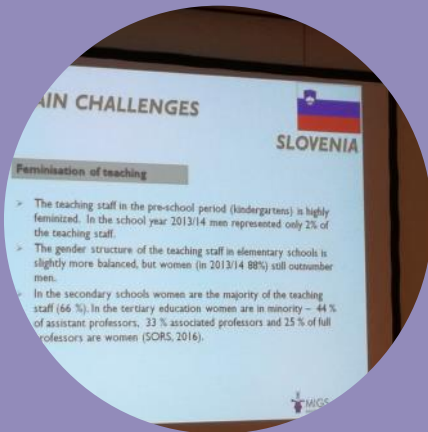

Prehodni pokal za najboljšo ekipo je na 3. prvenstvu SVIZ-a v veleslalomu ostal na območnem odboru Velenje, drugi so bili članice in člani z OO SVIZ Koroška, na tretjem mestu pa OO SVIZ Ljubljane in okolice.

Evropski semester kot letni cikel usklajevanja ekonomskih in fiskalnih politik v EU v zadnjih letih vse bolj vpliva tudi na nacionalne izobraževalne politike, zlasti skozi letna priporočila za posamezne države na področju izobraževanja in usposabljanja.

Predvidoma maja letos bo v sklopu projekta Gender-related challenges in European education systems za vsako posamezno državo članico EU objavljeno nacionalno poročilo o poglavitnih izzivih, povezanih s spolom na področju izobraževanja, Evropska komisija pa naj bi do jeseni nato povzela problematiko v vseevropskem poročilu.

Evropski semester v izobraževanju

V sklopu projekta »Vlaganje v izobraževanje: krepitev vloge učiteljskih sindikatov v procesih evropskega semestra pri vprašanih izobraževanju in usposabljanju« je vseevropsko združenje učiteljskih sindikatov (ETUCE) 16. in 17. 1. 2017 v Ljubljani ob pomoči SVIZ izpeljalo zadnji seminar. Na dogodku so sodelovali predstavniki učiteljskih sindikatov iz Slovenije, Hrvaške, Danske, Romunije, Albanije, Velike Britanije, Bosne in Hercegovine, Črne gore, Srbije in Albanije. Namen projekta, ki se bo sklenil z zaključno konferenco spomladi letos, je zlasti seznaniti učiteljske sindikate s podrobnostmi procesa evropskega semestra, jih opremiti s kompetencami, specifičnim znanjem in razumevanjem, kako deluje evropski semester, katera področja zajema, kdo so glavni udeleženci v tem procesu ter zlasti kako se učiteljski sindikati lahko aktivneje vključijo vanj in postanejo pomembni ter učinkoviti socialni partnerji v različnih

fazah procesa. Da je projekt v tem pogledu dosegel svoj namen, je jasno iz tesnejšega stika, ki ga je SVIZ navezal s slovensko predstavnico za evropski semester, kot tudi iz dogovora z ministrstvom za izobraževanje za sestanek, na katerem bomo predstavniki sindikata in ministrstva pregledali možnosti za sodelovanje v aktivnostih na nacionalni ravni, ki zadevajo razprave in pripravo vsebin ter dokumentov v procesu. Evropski semester kot letni cikel usklajevanja ekonomskih in fiskalnih politik v EU sicer v zadnjih letih vse bolj vpliva tudi na nacionalne izobraževalne politike, zlasti skozi letna priporočila za posamezne države na področju izobraževanja in usposabljanja, zato je pomembno, da smo sindikati s področja izobraževanja natančneje seznanjeni s tem procesom in njegovimi zakonitostmi, da bi bili lahko aktivneje vključeni in v njem uveljavljali svoje interese.

Spolna (ne)enakost v izobraževanju skupni izziv

Pod okriljem Evropskega inštituta za enakost spolov (European Institute for Gender Equality, EIGE), ki deluje pri Evropski komisiji, Inštituta za družbene študije (Istituto per la ricerca sociale, IRS) in Mediteranskega inštituta za študije spolov (Mediterranean Institute of Gender Studies, MIGS) je 18. 1. 2017 na Dunaju potekal posvetovalni sestanek v sklopu projekta na temo s spolom povezanih izzivov v evropskih izobraževalnih sistemih. Na njem so sodelovali predstavnice in predstavniki iz Avstrije, Bolgarije, Luksemburga, z Irse, Finske in iz Slovenije, ki so razpravljali o najpomembnejših s spolom povezanih vprašanih v posameznih državah članicah in na ravni celotne EU. Gostitelji so izpostavili, da se je zavedanje o problematiki ena-

kosti spolov v izobraževanju v zadnjih letih sicer okrepilo in da lahko prav vzgojno-izobraževalne institucije in zaposleni v njih pomembno pripomorejo k nujnim premikom na tem področju. Kot temeljna vprašanja na področju spolne (ne)enakosti, ki jim bo morala EU v prihodnje nameniti pozornost, so s spolom pogojena izbira posameznih študijskih programov, izkazane razlike med spoloma v dosežkih v šoli in mednarodnih raziskavah znanja, zgodnje opuščanje izobraževanja v povezavi s spolom, »feminizacija« učiteljskega poklica, problematika spola med priseljenimi učenci, spolni stereotipi v učbenikih in drugem učnem gradivu ter pomanjkanje usposabljanja za zaposlene v vzgoji in izobraževanju o temah, povezanih s spolom.

Dvojezična šola spet pod eno streho

Učenke in učenci edine dvojezične šole v Benečiji so 9. 1. 2017 začeli pouk v prenovljeni in tudi večji stavbi – dozidali so osem učilnic, kuhinjo in knjižnico, nova telovadnica pa ostaja želja za v prihodnje. V svetle in barvite prostore pod skupno streho v Špetru so se zaposleni in šolarji vrnili po sedmih letih, saj so bili pred tem zaradi potrebne ogroženosti nekdanje šolske stavbe prisiljeni gostovati po različnih lokacijah v regiji. Ravnateljica šole Sonja Klanjšček poudarja, da se je v tem obdobju pokazalo,

da so najpomembnejši v šoli ljudje. Dvojezična šola je namreč s kakovostnim delom v vsem tem času rasla in se v okolju obdržala – četudi se je demografska slika občutno poslabšala so število otrok obdržali in še povečali. V šoli je trenutno več kot 280 otrok iz 25 občin, nekaj tudi iz Slovenije, zanje pa skrbi 45 zaposlenih. Po besedah ravnateljice je zdaj naloga vseh, da prenovljene prostore napolnijo z učenjem in vrednotami, s katerimi je bila dvojezična šola vzpostavljena in se je razvijala.